

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
MONTESSORI BASISCHOOL DE POORT**

School : Montessori basisschool De Poort
Plaats : Maastricht
BRIN-nummer : 24EE
Onderzoeksnummer : 90212

Datum schoolbezoek : 5 maart 2007
Datum vaststelling : 18 april 2007

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 KWALITEITSPROFIEL	7
3 BESCHOUWING	11
4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15

1 INLEIDING

Het periodiek kwaliteitsonderzoek

Op 5 maart 2007 bezocht de Inspectie van het Onderwijs Montessori basisschool De Poort in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kernindicatoren van een aantal kwaliteitsaspecten, op grond van het door de inspectie gehanteerde toezichtkader primair onderwijs 2005.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om kernindicatoren die betrekking hebben op het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

In de brochure 'Toezichtkader PO 2005' vindt u achtergrondinformatie over de indicatoren die de inspectie bij haar toezicht in ogenschouw heeft genomen. U kunt deze brochure downloaden van de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alleen de kernindicatoren te onderzoeken maar meer indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school gebeurd ten aanzien van de kwaliteitszorg, omdat aan dit PKO geen jaarlijks onderzoek vooraf is gegaan waarin de hele kwaliteitszorg volgens het actueel toezichtkader is beoordeeld. Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten en schoolontwikkeling betrekking hebben.

Het betrof onder meer de volgende documenten:

- schoolspecifiek veranderingsplan onderwijs op maat 2006-2007
- activiteitenplan 2006-2007
- informatieboekje voor ouders 2006-2007
- trendanalyses toetsresultaten
- overzicht zorgleerlingen
- beleidsdocumenten zorg en begeleiding
- evaluaties schoolontwikkeling, waaronder OKP
- ouderenquête 2005-2006
- swot- en huisvestingsanalyse
- pestprotocol en gedragscode
- beleid actief burgerschap en sociale integratie
- schoolleesplan De Poort

- toekomstbeeld De Poort
- beleidsplan magneetschool
- taalaanbod en kosmisch onderwijs
- jaarverslag De Poort 2005-2006

De gegevens die uit deze documenten naar voren kwamen, zijn voor de inspectie aanleiding geweest om het oordeel van de school op kernindicator 9.3 (ouderbetrokkenheid) over te nemen. Voor de overige indicatoren of kwaliteitsaspecten bevatte de toegestuurde informatie nog geen zelfevaluaties met oordelen die aantoonbaar berusten op voldoende objectieve en betrouwbare onderzoeksgegevens. Daarom heeft de inspectie alle overige indicatoren in dit periodiek kwaliteitsonderzoek onderzocht.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van, indien beschikbaar, documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd. Ook de vragenlijst periodiek kwaliteitsonderzoek is bij de analyse betrokken.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in zes groepen.
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de kernindicatoren gesprekken gevoerd met de directie en de intern begeleider.
- Op uw school zijn verder vragenlijsten ingevuld door leerlingen en leraren en door de inspectie geanalyseerd.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met directie en team. Daarbij was een vertegenwoordiging van de bovenschoolse directie aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan kernindicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van Montessori basisschool De Poort

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.1 De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.		●		
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
1.5 De school borgt de kwaliteit van het leren en onderwijzen.				●
1.6 De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.			●	
1.7 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.			●	
1.8 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Leerstofaanbod	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.			●	
3.4 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
3.5 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
3.6 De leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.				●
3.8 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlingengewicht biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Tijd	1	2	3	4
4.4 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.				●
4.5 De school stemt de hoeveelheid tijd voor leren en onderwijzen bij Nederlandse taal en rekenen en wiskunde af op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	

Pedagogisch handelen	1	2	3	4
5.3 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.				●

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				●
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Afstemming	1	2	3	4
7.1 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.			●	
7.3 De leraren stemmen de instructie en verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				●
8.3 De leerlingen hebben verantwoordelijkheid voor de organisatie van hun eigen leerproces die past bij hun ontwikkelingsniveau.			●	

Sfeer op school	1	2	3	4
9.3 De ouders/verzorgers tonen zich betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				●
9.5 De leerlingen en het personeel voelen zich aantoonbaar veilig op school.			●	

Begeleiding	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				●

Zorg	1	2	3	4
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	

Resultaten	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
12.2 De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					●
13.3 De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.			●		

3 BESCHOUWING

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie haar oordeel over de kwaliteit van het onderwijs op Montessori basisschool De Poort geeft een thematische toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext en eerdere inspectiebezoeken.

3.1 Algemeen beeld

De inspectie constateert dat het onderwijs op Montessori basisschool De Poort van voldoende tot goede kwaliteit is. Acht indicatoren hebben zelfs een hoge waardering gekregen.

De opbrengsten zijn van voldoende niveau en het onderwijsleerproces laat zonder uitzondering een voldoende tot goede kwaliteit zien. Het domein 'kwaliteitszorg' is al voor een belangrijk deel gerealiseerd. Dit uit zich ook in de positieve beoordeling van bijna alle betreffende indicatoren. Eén indicator binnen dit domein heeft echter nog niet het gewenste niveau.

De inspectiebezoeken in de afgelopen jaren hebben de directie en het team mede gestimuleerd in de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De kansen die het gemeentelijk Onderwijskansenplan daarbij bood, zijn volgens de directeur optimaal benut. Het doel dat daarmee beoogd werd, waren hogere leerresultaten. Dit doel is sinds 2004 binnen bereik, maar blijft een voortdurend punt van aandacht.

Er is sprake van degelijk en uitdagend onderwijs, er wordt door zowel leerlingen als personeel hard gewerkt in een gestructureerde en ordelijke omgeving en de directie en team zijn energiek, ambitieus in hun werk en zorgzaam naar hun leerlingen. Mede daardoor komen de leerlingen ook met plezier naar de school.

De samenstelling van de leerlingenpopulatie en het aantal zij-instromers dat de school maar enkele jaren heeft bezocht, oefenen voor een belangrijk deel invloed uit op de behaalde leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode. Ruim de helft van de leerlingen heeft een weging. Hiervan betreft het een groot deel owwz-leerlingen, die al met grote achterstanden op taalontwikkeling de school binnenkomen. De school heeft ook te maken met een stijgend aantal leerlingen, tot 198 in oktober 2006. Dit zal nog verder stijgen. De stijging wordt veroorzaakt door leerlingen vanuit nieuwbouw in de omgeving en door zij-instromers, die op andere scholen om een of andere reden zijn vastgelopen. De directie geeft aan dat steeds meer leerlingen binnenkomen met extra behoeften op sociaal-emotioneel gebied. Dat is mede reden geweest om te zorgen voor een methodisch aanbod hiervoor.

3.2 Toelichting

Opbrengsten

De resultaten van de leerlingen op het eind van de basisschool liggen in de jaren 2005 tot en met 2007 op het verwachte niveau, gemeten volgens de methode van het gemiddeld leerling gewicht. De stijgende trend die de inspectie in de afgelopen jaren heeft gesignaleerd, heeft zich doorgezet. De resultaten liggen in 2006 en 2007 zelfs in de buurt van het gemiddelde GLG. De inspectie merkt hierbij op dat ze een herberekening heeft uitgevoerd voor de leerlingen die zijn uitgestroomd naar het leerweg ondersteunend voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs en aantoonbaar cognitieve belemmeringen in hun leerproces ondervinden. Het percentage schoolverlaters dat naar de laatstgenoemde vormen van voortgezet onderwijs uitstroomt is in de laatste drie jaar gegroeid van 17% naar 40%.

De leerresultaten tijdens de basisschoolperiode zijn, beoordeeld op basis van de toetsresultaten van het afgelopen en dit schooljaar, zonder uitzondering van voldoende niveau.

Naast de genoemde leerresultaten zijn ook het niveau van de sociale vaardigheden van de leerlingen en de mate van ontwikkeling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften van belang voor het vaststellen van de schoolopbrengsten. Beide heeft de inspectie in dit onderzoek niet kunnen waarderen omdat de school nog geen gegevens op schoolniveau beschikbaar heeft. De school heeft overigens wel een goede aanzet gemaakt door het rendement van de planmatige zorg te berekenen.

Het percentage leerlingen dat doubleert blijft onder het percentage dat landelijk gebruikelijk is. Daarmee doorlopen voldoende leerlingen de school binnen de verwachte periode. Het percentage leerlingen dat een verlenging krijgt van de kleuterperiode is echter nog hoog. Voor deze verlengingen kan de school wel aantonen dat ze beredeneerde afwegingen heeft gemaakt.

Degelijk en uitdagend onderwijs

De school heeft voor de instrumentele vaardigheden (Nederlandse taal en rekenen en wiskunde) gekozen voor een gedegen, eigentijds methodisch aanbod. Hierin is in ruime mate aandacht voor taal- en leesonderwijs. Mede door het ruime assortiment Montessori-materialen, software en overige additionele leermiddelen kan de school prima inspelen op verschillen in de ontwikkeling van leerlingen.

De leraren stralen vertrouwen en respect naar de leerlingen uit. Dat gaat in een ontspannen sfeer, maar indien dat nodig is worden leerlingen wel tot de orde geroepen. De didactisch-pedagogische aanpak van de leraren in de groepen is levendig en prikkelt de leerlingen tot een actieve deelname.

Er wordt in ruime mate een beroep gedaan op de autonomie en competenties van de leerlingen, door de zelfwerkzaamheid en verantwoordelijkheid die van ze verwacht wordt bij het uitvoeren van hun dag- of weektaken. Leerlingen hebben in de vragenlijst van de inspectie aangegeven dat ze zich wel bevinden in de school en de ouders bevestigen dat in de enquête die de school zelf onder hen heeft gehouden.

Gestructureerde en ordelijke aanpak

Door middel van een goed klassenmanagement en een effectieve instructie gaan de leraren efficiënt met de leertijd om, leggen ze duidelijk uit en werken de leerlingen in hoge mate taakgericht.

De leervorderingen van de leerlingen worden zorgvuldig bijgehouden en aan de hand van foutenanalyses krijgen leerlingen die dat nodig hebben aanvullende instructie of aangepaste verwerkingsstof.

Op schoolniveau is de structuur herkenbaar in de beleidsmatige aanpak van de schoolontwikkeling en kwaliteitszorg en in de organisatie van de school. Kenmerkend is ook de rust en zelfverzekerdheid waarmee de directie en het team hun werk doen, de school organiseren en werken aan de verdere schoolontwikkeling.

Met haar kwaliteitszorg is de school al vergevorderd. De kenmerken van de leerlingenpopulatie zijn grondig geanalyseerd, maar moeten nog tot één geheel gebundeld worden. De toetsresultaten worden grondig geanalyseerd en de school werkt op een planmatige wijze aan haar verbeteractiviteiten. Voor dit schooljaar zijn dit de invoering van een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, verkeerseducatie en vernieuwing van het kosmisch onderwijs. De school rapporteert naar de ouders in voldoende mate over de effecten van de verbeteractiviteiten, de opbrengsten en over de resultaten van de ouderenquête. Naarmate er meer resultaten van zelfevaluatie beschikbaar zullen zijn, kan dit ook meer met ouders gecommuniceerd worden.

De zelfevaluatie van het onderwijsleerproces is in ontwikkeling. Op bovenschools niveau is onlangs gekozen voor een instrument waarmee de kwaliteit zichtbaar gemaakt kan worden. Het voornemen van de school is om binnenkort daarmee te beginnen.

De inspectie heeft de beleidsmatige aanpak van de sociale veiligheid en de bevordering van burgerschap en sociale integratie op basis van de toegestuurde documenten en de toelichting daarop als voldoende beoordeeld.

Een zorgzame omgeving

De leerlingenzorg kenmerkt zich door eenzelfde systematische en structurele aanpak. De school werkt met een intern en een breed zorgteam en zeer veel teamleden hebben aanvullende cursussen gevolgd op het gebied van zorg en begeleiding.

Op basis van een inzichtelijke vorderingenadministratie, leerlingenbesprekingen tussen de interne begeleiders en groepsleraren en de verslaglegging daarvan, worden zorgleerlingen vroegtijdig gesignaleerd. In de handelingsplanning zijn de conclusies van foutenanalyses of aanvullend onderzoek duidelijk aanwezig. De journaalbladen geven aan dat de hulpplannen ook feitelijk uitgevoerd worden. De evaluatie van de gegeven hulp en de vervolgbeslissingen staan ook helder aangegeven op deze plannen.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de geplande onderwijstijd en over een door het bevoegd gezag vastgestelde schoolgids en schoolplan.

Op basis van dit onderzoek concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie.